

«Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις στον
τομέα της Υγείας»
Διαδικτυακή ενημερωτική εκδήλωση
Αθήνα, 29 Ιουνίου 2022

Πράσινα κριτήρια προμήθειας ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού και άλλων αγαθών στον τομέα της Υγείας

Δρ. Αναστασία Ζαχαροπούλου

Διεύθυνση Έρευνας Αγοράς και Τεχνικών Προδιαγραφών

Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων

Γενική Γραμματεία Εμπορίου

Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Τηλ. 213 1514 293

Email: azacharopoulou@mindev.gov.gr

Ορισμός Πράσινων Δημοσίων Συμβάσεων

Σύμφωνα με την ΕΕ (COM (2008) 400, pg. 4), *ως Πράσινη Δημόσια Σύμβαση (ΠΔΣ) ορίζεται η διαδικασία όπου οι αναθέτουσες αρχές επιδιώκουν να προμηθευτούν αγαθά, υπηρεσίες και έργα με μειωμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους, σε σύγκριση με αντίστοιχα προϊόντα, υπηρεσίες και δημόσια έργα με τις ίδιες βασικές λειτουργικότητες.*

Κυκλικά κριτήρια

Μειώνω τις αγορές μου - Ορθή εκτίμηση των αναγκών - Έλεγχος και αξιοποίηση των αποθεμάτων - Εξέταση της δυνατότητας παροχής υπηρεσίας αντί της προμήθειας αγαθού.

Μειωμένη ποσότητα και μειωμένος όγκος αποβλήτων κατά τη χρήση.
Μειώνω τα υλικά συσκευασίας

Χαμηλή κατανάλωση νερού και ενέργειας

Ανακυκλώσιμα υλικά συσκευασίας και ανακυκλώσιμα υλικά κατασκευής - Ασφαλείς πρώτες ύλες.

Δυνατότητα επιδιόρθωσης - επισκευής.

Αντοχή κατά τη χρήση - Εγγύηση μεγάλου χρονικού διαστήματος.

Μειωμένος θόρυβος κατά τη λειτουργία.

Εργαλεία ΠΔΣ

✓ *Πράσινα κριτήρια ΕΕ*

http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

✓ *Πράσινα κριτήρια και γενικές οδηγίες του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις ΠΔΣ*

✓ *Οικολογικά πρότυπα «τύπου I»*

πιστοποιούν προϊόντα, υπηρεσίες και δημόσια έργα

✓ *Πρότυπα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης (EMAS, ISO 14001)*

πιστοποιούν επιχειρήσεις

Ηλεκτρικός και Ηλεκτρονικός Εξοπλισμός στον Τομέα Υγείας (Υγειονομικός ΗΗΕ)

Τα πράσινα κριτήρια της ΕΕ για τον ΗΗΕ στον Τομέα Υγείας δημοσιεύτηκαν πρώτη φορά το 2014 και τέθηκαν σε αναθεώρηση το 2022, διότι:

- νέες τεχνολογίες στην αγορά - χρήζει αναθεώρηση το πεδίο εφαρμογής
- νέο ισχύον κανονιστικό πλαίσιο και πρότυπα
- η δυνατότητα συμπερίληψης νέων και πιο φιλόδοξων κριτηρίων πρέπει να αξιολογηθεί σύμφωνα με τους νέους τομείς πολιτικής εστίασης (παράταση διάρκειας ζωής, ανακαίνιση, περιορισμός επικίνδυνων ουσιών) που εισάγονται από νέες πρωτοβουλίες πολιτικής, όπως η «Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» και το «Ευρωπαϊκό Σχέδιο δράσης για την Κυκλική Οικονομία».

Υγειονομικός ΗΗΕ

Δύο νέοι κανονισμοί τέθηκαν σε ισχύ τον Μάιο του 2017 και αντικαθιστούν σταδιακά τις υφιστάμενες οδηγίες μετά από μια μεταβατική περίοδο:

- Κανονισμός (ΕΕ) 2017/745 για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα που καταργεί τις Οδηγίες 93/42/ΕΟΚ και 90/385/ΕΟΚ,
- Κανονισμός (ΕΕ) 2017/745 για τα in vitro διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα που καταργεί την Οδηγία 98/79/ΕΚ.

Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν τον κανονισμό 2020/561 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/745 όσον αφορά την ημερομηνία εφαρμογής του και την αναβολή του για τον Μάιο του 2021.

Υγειονομικός ΗΗΕ

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις ΠΔΣ δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένα πράσινα κριτήρια, αλλά περιγράφει την προσέγγιση για μειωμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Κυριότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις	Προσέγγιση Πράσινης Δημόσιας Σύμβασης
Κατανάλωση ενέργειας κατά τη φάση της χρήσης (πχ. Εκπομπή αερίων του θερμοκηπίου και ατμοσφαιρική ρύπανση κατά την παραγωγή ενέργειας)	Αγορά ενεργειακά αποδοτικού εξοπλισμού.
	Αγορά εξοπλισμού που διαθέτει κατάσταση χαμηλής κατανάλωσης ρεύματος.
	Αγορά εξοπλισμού με μετρητική διάταξη.
	Διασφάλιση της κατάλληλης και ενεργειακά αποδοτικής λειτουργίας του εξοπλισμού μέσω αξιολόγησης των αναγκών και παροχή κατάρτισης για την ενεργειακή απόδοση.

Υγειονομικός ΗΗΕ

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις ΠΔΣ δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένα πράσινα κριτήρια, αλλά περιγράφει την προσέγγιση για μειωμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Κυριότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις	Προσέγγιση Πράσινης Δημόσιας Σύμβασης
Κατανάλωση νερού κατά τη φάση της χρήσης: συσκευές αιμοκάθαρσης, απολύμανσης (λειψυδρία).	Αγορά εξοπλισμού αιμοκάθαρσης και απολύμανσης που διασφαλίζει την αποδοτική χρήση του νερού.
Κατανάλωση αερίου κατά τη φάση της χρήσης: εξοπλισμός αναισθησίας (πχ εκπομπές αερίων θερμοκηπίου)	Αγορά εξοπλισμού αναισθησίας χαμηλής ροής.

Υγειονομικός ΗΗΕ

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις ΠΔΣ δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένα πράσινα κριτήρια, αλλά περιγράφει την προσέγγιση για μειωμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Κυριότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις	Προσέγγιση Πράσινης Δημόσιας Σύμβασης
Χρήση ψυκτικών υγρών σε ιατρικούς καταψύκτες (υπερθέρμανση του πλανήτη, καταστροφή του όζοντος)	Αγορά ιατρικών καταψυκτών που περιέχουν ψυκτικά υγρά με μειωμένο δυναμικό υπερθέρμανσης του πλανήτη (GWP).
Χρήση υλικών (Ανεπάρκεια πόρων)	Διάρκεια ζωής προϊόντος.
Περιεκτικότητα σε επικίνδυνες χημικές ουσίες.	Αγορά εξοπλισμού από προμηθευτές που διαθέτουν συστήματα διαχείρισης χημικών ουσιών.

Υγειονομικός ΗΗΕ

- Ενεργειακά κριτήρια
- Διαφορετικοί τρόποι χρήσης:
 - ✓ ενεργή λειτουργία,
 - ✓ κατάσταση ετοιμότητας,
 - ✓ κατάσταση αναμονής,
 - ✓ κατάσταση απενεργοποίησης,
 - ✓ λειτουργία χαμηλής κατανάλωσης

Υγειονομικός ΗΗΕ

- ✓ **Ενεργειακά κριτήρια**
- ✓ **Διαφορετικοί τρόποι χρήσης:**
 - ενεργή λειτουργία,
 - κατάσταση ετοιμότητας,
 - κατάσταση αναμονής,
 - κατάσταση απενεργοποίησης,
 - λειτουργία χαμηλής κατανάλωσης

Υγειονομικός ΗΗΕ

- ✓ Κριτήρια απόδοσης της χρήσης του νερού:
αποφυγή υψηλής κατανάλωσης νερού,
κυρίως για τον εξοπλισμό αιμοκάθαρσης,
απολύμανσης και πλυντηρίων.

Υγειονομικός ΗΗΕ

✓ Επικίνδυνες χημικές ουσίες:

- Οδηγία RoHS: Οδηγία 2011/65/ΕΕ, της 8ης Ιουνίου 2011, για τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων ουσιών σε ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό.

Υγειονομικός ΗΗΕ

✓ Επικίνδυνες χημικές ουσίες:

- Κανονισμός REACH: Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 της 18ης Δεκεμβρίου 2006 , για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων.
- Ο Κανονισμός τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουνίου 2007.

Υγειονομικός ΗΗΕ

✓ Αποδοτικότητα υλικού / κυκλικότητα:

- ανθεκτικότητα
- δυνατότητα επισκευής
- δυνατότητα αναβάθμισης
- συντήρηση
- επαναχρησιμοποίηση
- ανακύκλωση

Υγειονομικός ΗΗΕ και οικολογικά σήματα

✓ Σακούλες μιας χρήσης, σωληνάρια και αξεσουάρ για υγειονομική περίθαλψη

Οικολογικό σήμα Nordic Swan για προϊόντα μιας χρήσης και αξεσουάρ για αιμοκάθαρση, θεραπεία με ενδοφλέβια έγχυση, θεραπεία κατακράτησης ούρων και ακράτειας, σάκους αίματος και θύλακες οστομίας.

Nordic Ecolabelling

Υγειονομικός ΗΗΕ και οικολογικά σήματα

✓ Σακούλες μιας χρήσης, σωληνάρια και αξεσουάρ για υγειονομική περίθαλψη

Ένα προϊόν μιας χρήσης με οικολογική σήμανση Nordic Swan για υγειονομική περίθαλψη πληροί τις αυστηρές χημικές απαιτήσεις. Οι απαιτήσεις ποιότητας και ασφάλειας ορίζονται για να διασφαλιστεί ότι τα προϊόντα είναι ασφαλή στη χρήση και τη λειτουργία τους (Απαγόρευση PVC και λατέξ, σιλοξάνες D4, D5 και D6, φθαλικές ενώσεις στο πλαστικό - Χημικές ουσίες που ταξινομούνται ως επιβλαβείς για το περιβάλλον, τοξικές, αλλεργιογόνες, ενδοκρινικές διαταραχές και CMR (καρκινογόνες, μεταλλαξιογόνες, τοξικές για την αναπαραγωγή) δεν μπορούν να προστεθούν στο πλαστικό ή να αποτελούν μέρος της κόλλας. - Το προϊόν και τα ανταλλακτικά πρέπει να συμμορφώνονται με την Οδηγία 2001/83/ΕΚ ή/και τον Κανονισμό 2017/745/ΕΕ.)

Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα

Τα κριτήρια για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα προϊόντα, στα οποία συγκαταλέγονται τελικά προϊόντα, καθώς και ενδιάμεσα προϊόντα και αξεσουάρ:

- **κλωστοϋφαντουργικά είδη ρουχισμού και αξεσουάρ:** στολές, ενδύματα εργασίας, μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) και αξεσουάρ, τα οποία αποτελούνται από υφασμένες, μη υφασμένες ή πλεκτές υφαντικές ίνες, σε κατά βάρος αναλογία τουλάχιστον 80 %.

Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα

Τα κριτήρια για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα προϊόντα, στα οποία συγκαταλέγονται τελικά προϊόντα, καθώς και ενδιάμεσα προϊόντα και αξεσουάρ:

- **κλωστοϋφαντουργικά είδη εσωτερικών χώρων:** κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα για χρήση σε εσωτερικούς χώρους τα οποία αποτελούνται από υφασμένες, μη υφασμένες ή πλεκτές υφαντικές ίνες, σε κατά βάρος αναλογία τουλάχιστον 80 %. Περιλαμβάνονται κλινοσκεπάσματα, πετσέτες, τραπεζομάντιλα και πετσέτες φαγητού και κουρτίνες.

Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα

Τα κριτήρια για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα προϊόντα, στα οποία συγκαταλέγονται τελικά προϊόντα, καθώς και ενδιάμεσα προϊόντα και αξεσουάρ:

- **στοιχεία χωρίς ίνες:** ημικατεργασμένα προϊόντα που πρόκειται να ενσωματωθούν σε κλωστοϋφαντουργικά είδη ρουχισμού και αξεσουάρ και σε κλωστοϋφαντουργικά είδη εσωτερικών χώρων. Περιλαμβάνονται φερμουάρ, κουμπιά και άλλα εξαρτήματα, καθώς και μεμβράνες, επιστρώσεις και πολυστρώσεις που αποτελούν μέρος της δομής των ειδών ρουχισμού ή των κλωστοϋφαντουργικών ειδών εσωτερικών χώρων και μπορεί να έχουν επίσης λειτουργικό σκοπό.

Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα

Τα πράσινα κριτήρια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις ΠΔΣ βασίζονται στα στοιχειώδη πράσινα κριτήρια που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την κατηγορία αυτή σύμφωνα με την ενημέρωση της ιστοσελίδας της στις 30-7-2020.

- ✓ **Ίνες Βαμβακιού:** Τα προϊόντα βαμβακιού πρέπει να έχουν ελάχιστη περιεκτικότητα της τάξης του 20% είτε σε βιολογικό βαμβάκι ή σε βαμβάκι ολοκληρωμένης διαχείρισης επιβλαβών οργανισμών (ΟΔΕΟ).
- ✓ **Μάλλινες ίνες** (όταν η περιεκτικότητα σε μαλλί είναι μεγαλύτερη από 50%): Οι απορρίψεις λυμάτων από την απολίπανση μαλλιού, μετρούμενες σε g COD (χημικώς απαιτούμενο οξυγόνο)/kg μη απολιπασμένου μαλλιού, πρέπει να είναι ≤ 25 g για χονδρό μαλλί ή μαλλί αρνιού και ≤ 45 g για λεπτό μαλλί.

Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα

Τα πράσινα κριτήρια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις ΠΔΣ βασίζονται στα στοιχειώδη πράσινα κριτήρια που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την κατηγορία αυτή σύμφωνα με την ενημέρωση της ιστοσελίδας της στις 30-7-2020.

✓ **Επικίνδυνες χημικές ουσίες - Κανονισμός REACH:**

Ο προσφέρων πρέπει να δηλώσει την παρουσία οποιωνδήποτε ουσιών περιλαμβάνονται στον κατάλογο υποψήφιων προς αδειοδότηση ουσιών του Κανονισμού REACH και οι οποίες βρίσκονται σε συγκέντρωση μεγαλύτερη του 0,1 % (κατά βάρος) στο τελικό προϊόν.

Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα

Τα πράσινα κριτήρια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις ΠΔΣ βασίζονται στα στοιχειώδη πράσινα κριτήρια που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την κατηγορία αυτή σύμφωνα με την ενημέρωση της ιστοσελίδας της στις 30-7-2020.

✓ Πρότυπα ανθεκτικότητας:

Τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα πρέπει να πληρούν απαιτήσεις ανθεκτικότητας:

- Μεταβολή διαστάσεων
- Αντοχή χρωματισμών στο πλύσιμο
- Αντοχή χρωματισμών στον ιδρώτα
- Αντοχή χρωματισμών σε υγρή τριβή
- Αντοχή στον εφελκυσμό
- Αντοχή ραφών

Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα

Τα πράσινα κριτήρια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις ΠΔΣ βασίζονται στα στοιχειώδη πράσινα κριτήρια που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την κατηγορία αυτή σύμφωνα με την ενημέρωση της ιστοσελίδας της στις 30-7-2020.

- ✓ **Επιλογή υφασμάτων για ελαχιστοποίηση της χρήσης ενέργειας κατά το στέγνωμα και το σιδέρωμα** (Για κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα που θα πλένονται σε καθημερινή ή εβδομαδιαία βάση): Το ύφασμα που θα επιλεγεί θα έχει ποσοστό κατακράτησης υγρασίας μετά την κλώση κάτω από 35% και βαθμό λειότητας μετά τη βαφή SA3 για υφάσματα με περιεκτικότητα 50% σε βαμβάκι και SA4 όταν η περιεκτικότητα σε βαμβάκι είναι <50 %.

Οικολογικά πρότυπα τύπου I για κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα

The MADE IN GREEN label identifies textiles and leather goods tested for harmful substances and which have been manufactured under sustainable and socially responsible conditions.

All types of textiles that have been tested for harmful substances, from yarns to the finished product, may bear the STANDARD 100 product label.

The product label LEATHER STANDARD is specifically tailored to leather articles which have been tested for harmful substances. Certification can be awarded for leather semi-finished products, finished leather, leather fibre materials up to finished articles and accessories.

Ευχαριστώ πολύ

Δρ. Αναστασία Ζαχαροπούλου

Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων

Γενική Γραμματεία Εμπορίου

Τηλ. 213 1514 293

E-mail: azacharopoulou@mindev.gov.gr